

תפ (ירושלים) 49227-04-21 - מדינת ישראל נ' מאג'ד ברקאן

ת"פ (ירושלים) 49227-04-21 - מדינת ישראל נ' מאג'ד ברקאן מחוזי ירושלים

ת"פ (ירושלים) 49227-04-21

מדינת ישראל

נגד

מאג'ד ברקאן

על ידי ב"כ עו"ד וסים דראושה

בית המשפט המחוזי בירושלים

[19.10.2025]

כבוד השופטת חנה מרים לומפ

על ידי ב"כ עו"ד

החלטה

לפני בקשה להפסקה שיפוטית של עונש המאסר בדרך של עבודות השירות שהוטל על המשיב, וריצוי יתרת המאסר מאחורי סורג ובריא, וזאת בהתאם להוראת סעיף 51(א2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"). הנימוק העומד בבסיס הבקשה, הוא הגשת כתב אישום כנגד המשיב בגין ביצוע עבירות חדשות, בהיותו נתון במעצר ובהמשך במעצר בפקוח אלקטרוני.

רקע

- המשיב הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירת שוד לפי סעיף 402 לחוק, בכך שביום 16.4.21 הוציא בכוח שעון מידו של המתלונן, תוך שהמתלונן מנסה להתנגד למעשיו. סמוך לכך, יצאו שניים מנוסעי הרכב לעבר המתלונן, ובשל חששו של המתלונן שיבולע לו, חדל מלהתנגד למעשיו של המשיב וזה לקח את השעון, ענד אותו על ידו ונכנס לרכב. המתלונן ביקש מהמשיב להשיב לו את השעון, אולם המשיב החל בנסיעה ונמלט מהמקום.
- לנוכח כלל השיקולים שנדונו בהרחבה בגזר הדין, הושת על המשיב ביום 11.9.23 העונשים הבאים:
א. 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו. כאשר בהתחשב במצבו הרפואי הורה בית המשפט (לאחר ששב"ס אישר כי יוכל לעמוד בתנאים), שהמשיב ישהה בתקופת מאסרו בתנאים כדלקמן: בחדר שאינו צפוף עם לא יותר משניים או שלושה אנשים, עם עדיפות לשהייה לבדו; בחדר מאוורר וללא עישון; בקרבה גיאוגרפית לבית חולים קפלן.
- ב. מאסר מותנה למשך 12 חודשים, אותו יישא אם תוך שלוש שנים יעבור עבירה מסוג שוד, מאסר מותנה למשך 6 חודשים, אותו יישא אם תוך שלוש שנים יעבור עבירת אלימות מסוג פשע, מאסר מותנה למשך 3 חודשים, אותו יישא אם תוך שלוש שנים יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון.
- ג. פיצוי בסך ₪ 3,000 לנפגע העבירה.
- המשיב ערער לבית המשפט העליון על גזר הדין וביקש להקל בעונשו. הערעור התקבל, במובן זה שנקבע, כי המשיב ירצה עונש של 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות השירות (ע"פ 7984/23 מאג'ד ברקאן נ' מדינת ישראל (29.7.24)). כבוד השופטות ד' ברק-ארז, ג' כנפי-שטייניץ ור' רונן הקלו בעונש, כאמור, מהנימוק כלהלן:
"לאחר ששמענו את טענות הצדדים אנו סבורות כי בשלהי הנסיבות הרפואיות המיוחדות המורכבות של המערער, ראוילה עמידא עונשה מאסר שהושת עליו על תחתית המתחם שנקבע. לא למותר לציין בהקשר זה כי המערער אף שוחרר ממעצר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריא והועבר לחלופת מעצר ביתית בהסכמת המדינה על רקע מצבו הבריאותי"
- על-פי פסק דינו המשלים של בית המשפט העליון מיום 19.9.24, נקבע כי המשיב יחל את ריצוי עבודות השירות ביום 29.10.24 במקום שנקבע.
- המשיב אמנם החל את לבצע את עבודות השירות במועד שנקבע, כאמור, אולם לאחר שנעצר ביום 23.1.25 נמנע ממנו להמשיך ולבצע עונש זה, ומכאן הבקשה שלפני שהוגשה ביום 17.2.25.
- יוער, כי מותב זה גילה אורך רוח, ודחה את הדיון שוב ושוב על מנת שהמשיב ימצא את הליך המעצר בתיק החדש, ובהמשך נדחה הדיון לבקשתו של המשיב על מנת שיגיע להסדר כולל. אולם, עד למועד כתיבת החלטה זו לא הגיעו הצדדים להסכמות, ומשפטו בתיק החדש טרם החל. על כן, אין מנוס מלהכריע בעניינו. תמצית הבקשה וטענות הצדדים

6. בבקשה נטען, כי ביום 17.2.25 הובא לידיעת הממונה על עבודות השירות, כי הוגש כנגד המשיב כתב אישום חדש ביום 16.2.25, המייחס לו ריבוי עבירות של הסעת תושבים זרים בנסיבות מחמירות ועבירה של חבלה ברשלנות, (ת"פ 37773-02-25 של בית המשפט השלום בתל-אביב - יפו, (להלן: "התיק החדש")). לצד כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. לאחר גלגולים שונים בבית המשפט השלום ובבית המשפט המחוזי, הורה בית המשפט השלום ביום 8.6.25 על המשך מעצרו של המשיב במעצר בפיקוח אלקטרוני. על רקע האמור, הממונה על עבודות השירות ביקש מבית המשפט להפקיע את עבודות השירות ולהורות כי המשיב ירצה את יתרת המאסר מאחורי סורג ובריאח.
7. המבקשת הצטרפה לבקשת הממונה, בהדגישה כי יש לנקוט במדיניות מחמירה ומרתיעה עם מי שהמשיך לבצע עבירות בזמן שהוא מרצה את עונשו, במיוחד לאור ההזדמנות שקיבל המשיב, אשר לא נוצלה כראוי. כאשר הדברים נאמרים ביתר שאת, בשים לב לסוג העבירה ולנסיבותיה, קרי, הסעת שוהה בלתי חוקי בתקופה רגישה, שבהמשך ביצע פיגוע. עוד נטען מפי המבקשת, כי המשיב נמצא כעת במעצר בפיקוח אלקטרוני, ולכן אינו יכול לבצע את עבודות השירות, ואין מקום לאפשר לו לבצעם, שכן ההחלטה לעצור אותו בפיקוח אלקטרוני נובעת ממסוכנותו. בנסיבות האמורות, המבקשת עתרה כי המשיב ירצה את יתר עונשו בין כותלי בית הסוהר.
8. ב"כ המשיב עמד על האמור בגזר דינו של בית המשפט העליון בערור נושא תיק זה, שם קבע את עונשו לריצוי בדרך של עבודת שירות. עוד הוסיף ב"כ המשיב שבמקרה דנן הוא נידון למאסר בדרך של עבודות שירות לא בשל הליך שיקומי שעבר, אלא בשל מצבו הבריאותי. מכאן, לשיטתו, אין בכך שביצע עבירה נוספת כדי להוות עילה להפסקת עבודות השירות, וזאת כי מצבו הבריאותי לא השתפר, והמשיב אינו יכול לשהות במאסר מאחורי סורג ובריאח. ב"כ המשיב סבר, שניתן לפתוח למשיב חלונות בעת המעצר באיזוק אלקטרוני, כך שיוכל להמשיך ולרצות את עונש המאסר שנותר לו בדרך של עבודות שירות.
- דיון והכרעה
9. אקדים אחרית לראשית, ואציין, כי לאחר שעיינתי בבקשה, ושמעתי את דברי ב"כ הצדדים בדיון שנערך לפניי, הגעתי למסקנה שדין הבקשה להתקבל.
10. סעיף 51(א2) לחוק קובע, כי מקום שבו "הוגש נגד עובד שירות כתב אישום בשל עבירה אחרת לאחר שנגזר דינו לנשיאת מאסר בעבודת שירות, רשאי השופט או המותב שגזר את הדין... להורות שעבודת השירות לא תחל או תופסק, והנידון יישא את עונשו או את יתרת העונש בבית הסוהר, אם סבר בית המשפט על פי העובדות הנטענות בכתב האישום כי התחלת או המשך ביצוע עבודת השירות על ידי הנאשם אינם הולמים עוד נשיאה של עונש המאסר בעבודת שירות, לנוכח העיתוי של ביצוע העבירה, מהותה, חומרתה ונסיבות ביצועה". במקרה דנן, הוגש כתב אישום כנגד המשיב, ונראה כי מתקיימות כל החלופות שבסיפא לסעיף 51(א2), כאמור, וזאת כפי שיפורט להלן.
11. כידוע, הטלת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות חלף ריצויו מאחורי סורג ובריאח, אינה זכות מוקנית, אלא בגדר פריבילגיה משפטית. בית המשפט העליון שב וחרז על ההלכה זו, ויפים לעניינינו הדברים שנאמרו ברעב"ס 62336-08-24 מאזן קאק נ' מדינת ישראל ואח', פסקה 13 (1.9.2024):

"המרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריה בעונש שירות, איננה זכות של הנאשם שנגזר עליו עונש מאסר בפועל. מדובר ב"פריבילגיה שיפוטית" שניתנת לאותם נאשמים שלגביהם בית המשפט סבור כי שיקולי שיקום מצדיקים את מאסרם שלא מאחורי סורג ובריה בהיותה פריבילגיה, היא "מקימה ציפייה להתנהלות רצינית וראויה, והיא ניתנת לביטול מקום בו עולה כי הנאשם איננו מקבל על עצמו את האחריות הנלווית למסלול עונשי זה" (רעב"ס 62336-08-24 מאזן קאק נ' מדינת ישראל ואח', פסקה 13 (1.9.2024)); הפניות לפסיקה הוסרו לצורך הקלה על שטף הקריאה ח.מ.ל).

12. אומנם במקרה בו עסקינן, המשיב לא הפר את תנאי השירות, אולם מדובר במי, שלכאורה, עבר עבירות לא פשוטות בעת שריצה עונש זה, ובכך למעשה מעל באמון שניתן בו, ולא קיבל על עצמו את האחריות הנלווית למסלול עונשי זה. כעבור כשלושה חודשים מעת שהחל לרצות את עבודות השירות, שב המשיב וביצע עבירות. כתב האישום בתיק החדש מלמד כי המשיב הסיע שוהה בלתי חוקי לתוך שטחי מדינת ישראל, חרף העובדה כי הוא מרצה עבודות שירות באותן הימים. ההסעה לא הסתיימה בכך, אלא פוטנציאל הנזק הגלום בה התממש עת הובילה לביצוע פגיע טרור ופציעת אדם, שבגינה מואשם המשיב בגרימת חבלה ברשלנות. בנוסף, עולה מכתב האישום בתיק החדש שאין מדובר במעידה חד פעמית, שכן המשיב הואשם בעוד ארבע הזדמנויות נוספות בהן הסיע שוהים בלתי חוקיים, כאשר מדובר בהסעת מספר לא מבוטל של נוסעים והכל בתמורה לבצע כסף והכל בעיצומה של מלחמה..

13. מכאן, שעיתוי ביצוע העבירה - בעת מלחמה, בעת ביצוע עבודות השירות, ולאחר הזדמנות שניתנה לו על ידי בית המשפט העליון, די בה כדי להצדיק את הפסקת עבודות השירות. כמו כן, מהותה של העבירה חומרתה ונסיבות ביצועה, גם הן מובילות למסקנה זו.

14. כאמור, בגין העבירות האמורות המשיב נעצר עד החלטה אחרת ובהמשך נעצר בפיקוח אלקטרוני ובימים אלה מתנהל ההליך בעניינו, אשר נמצא בשלב ראשוני וטרם ניתן מענה לכתב האישום. על כן, בנוסף לכל הנימוקים שנמנו לעיל, מתווספת העובדה שהמשיב נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני בגין התיק החדש. על כן, בנסיבות אלה הוא אינו יכול לרצות את יתרת המאסר בעבודות שירות. הצעתו של ב"כ לפתוח לו "חלונות" לצורך ריצוי עבודות השירות, תרוקן מתוכן את המעצר בפיקוח האלקטרוני, ולא תיתן מענה למסוכנותו הגבוהה של המשיב, כפי שעולה מהמיוחס לו בכתב האישום בתיק החדש.

15. לא נעלם מעיני בית המשפט מצבו הבריאותי של המשיב, שהוביל להקלה בעונשו בבית המשפט העליון. ברם, על אף מצב זה, אין מנוס מהפסקת ריצוי העונש בדרך של עבודות שירות. אכן למשיב קושי ממשי בריצוי מאסר בין כותלי בית הסוהר בשל מצבו הבריאותי. עם זאת יודגש, כי המשיב שהה במעצר בתנאים קשים בהרבה במשך למעלה מארבעה חודשים כעצור בטחוני בתיק החדש, במהלכם הוא אף חלה "בגרדת", ומצבו הרפואי לא הורע. עוד יודגש, כי התנאים בהם ישהה בעת מאסרו כאסיר פלילי טובים מאלה ששהה בהם בעת מעצרו. יתרה מזו, אם בית המשפט לא יעתר לבקשה, הרי שלמעשה יוכרז המשיב כחסין ממאסר, והדבר לא יסכון. בהקשר זה יצוין, כי הנחת המוצא היא ששירות בתי הסוהר ערוך לטפל במצבים רפואיים שונים, לרבות במצבו של המשיב.

16. אשר לעונש אותו יש להטיל חלף המאסר בעבודות שירות - בפסיקה נקבע, כי בנסיבות שבהן בית המשפט מורה על הפסקת ביצוע עבודות שירות מחמת שהוגש כנגד נאשם כתב אישום נוסף, בית המשפט אינו רשאי לחזור ולגזור את עונשו של נאשם ולהטיל עליו עונש חדש, שכן בכוחו אך לשלול את זכות היתר שניתנה לנאשם במסגרת גזר הדין, לאחר שהציפיות ממנו נכזבו, ולהורות על ריצוי המשך מאסרו בבית הסוהר (ע"פ 7692/20 מוחמד נתשה נ' מדינת ישראל (10.1.21)).

סוף דבר

17. בשים לב לאמור לעיל, אני נעתרת לבקשה ומורה על הפסקת ריצוי עונש המאסר בדרך של עבודות שירות, ואת יתרת מאסרו ירצה המשיב בבית הסוהר.

18. ניתנת למשיב אורכה להתייצב לריצוי יתרת העונש לצורכי התארגנות. על כן יתייצב המשיב לריצוי יתרת עונשו, ביום 26.10.25 עד לשעה 12:00, בבית הסוהר "מעשיהו", או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות, או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המשיב לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, טלפונים: *****-****, *****-****.

המזכירות תשלח את העתק ההחלטה לממונה על עבודות השירות.
ניתנה היום, כ"ז תשרי תשפ"ו, 19 אוקטובר 2025, במעמד ב"כ הצדדים והמשיב.